

MANIFEST DEL 8 DE MARÇ

El 25 de març de 1911, una vaga de treballadores a la Triangle Shirtwaist Company de Nova York, acaba en tragèdia. Es declara un foc. 146 dones, la majoria joves immigrants moren davant les portes que els empresaris havien tancat.

No, no ens hem equivocat amb la data. La crema de la fàbrica que dóna origen al mite no tingué lloc un 8 de març. La història sovint serveix per confondre i per amagar la veritat. Perquè avui no celebrem la passivitat femenina a l'hora d'afrontar la mort. El moviment feminista domesticat pel capitalisme oculta que el 8 de març de 1917 (23 de febrer en el calendari ortodox) fou la data en què milers de dones russes inicien el primer motí de subsistències, culminat en revolta, que donarà lloc a la Revolució Russa i capgirarà les bases del sistema econòmic. No celebrem, doncs, la resignació femenina davant una mort lenta i dolorosa, fruit de la lògica capitalista, sinó la capacitat combativa, capaç de capgirar les bases d'un ordre social injust i donar un tomb a la història. Al darrera els mites, sovint hi ha continguts subversius amagats que en dates com aquestes hem de reivindicar.

Tanmateix, la mort de les dones de Nova York ens serveix com una potent metàfora, que com tota llicència poètica ens serveix per il·lustrar un fet terrible. Avui, ara i aquí moltes dones es cremen diàriament dins un sistema productiu amb portes tancades, només capaç de fer servir la flexibilitat per utilitzar les persones com una mercaderia més.

Com a dones, vivim temps difícils. En nom d'una crisi de la qual en no som responsables, se'ns empeny vers una existència subalterna i subsidiària. Aquesta remodelació del sistema econòmic coneguda com a recessió implica fer pagar als més febles la pèrdua de beneficis dels més forts. El problema, a més, és que l'època anterior als acomiadaments d'avui fou la falsa prosperitat d'ahir, en el sí d'un irracional consumisme que ens portava a dilapidar inútilment el nostre temps per enriquir els nostres bancs i empresaris, i estalviar impostos a les grans fortunes. Una falsa prosperitat de la qual les dones treballadores no van veure ni una engruna, més enllà d'efímeres satisfaccions materials i un deteriorament de la nostra salut per un ritme impossible de sostenir.

En aquests darrers anys s'ha parlat molt de violència contra les dones. I és veritat que hi ha pocs crims tan abominables com els comesos per persones pròximes, i motivats per condicionar o trencar la nostra llibertat. Tanmateix, en aquests temps ningú no parla d'un altre genocidi silenciós. Les dones de classe treballadora viuen deu anys menys que les dels barris benestants. No és això un assassinat en massa? Hi ha cap llei que permeti tractar-nos com a persones

de primera classe? La veritable violència és l'estructural i sistèmica. I si hi ha una llei per prevenir una violència, cal il·legalitzar l'extrema riquesa, causa de la desigualtat responsable de la pobresa, i repartir equitativament i amb justícia els recursos col·lectius.

Els temps han canviat, sens dubte. A l'occident laic, disposem d'una igualtat teòrica en drets civils. Malauradament res no semblem haver avançat en el camp dels drets socials. A la pràctica no tenim dret al treball digne, ni a l'habitatge digne, ni al temps lliure digne. La llibertat és una entel·lèquia sense formació, cultura, espai, treball, temps i recursos, ni per suposat, sense dignitat. I això no és possible en un sistema econòmic fonamentat en l'explotació i la hipocresia. Reclamem, per tant, que sigui el sistema econòmic qui se sotmeti a les nostres necessitats, i no com fins ara. De la mateixa manera, el temps, més enllà de la conciliació, esdevé un dret irrenunciable. Aquí s'oculta que els tan vituperats revolucionaris bolivarians han imposat per llei la jornada màxima de 30 hores setmanals. En part, per repartir la feina i acabar amb la desocupació, en part pel dret dels ciutadans a gaudir d'un temps propi inalienable. Aquí no hem de ser menys.

L'accés al treball en igualtat de condicions havia d'ésser una eina alliberadora, segons el feminisme burgès. El treball, des de l'actual sistema capitalista no és sinó l'alienació individual fonamentada en la submissió col·lectiva. Una eina d'opressió que no serveix per al benestar de la societat, com hauria de ser, sinó per a l'acumulació dels recursos en poques mans. El treball, a més, reflecteix a escala un imaginari col·lectiu que ubica les dones en posició subalterna. Els sostres de vidre, l'assetjament a la feina, la intimidació, continuen essent una realitat que no mereix més que paraules pels nostres responsables polítics, i estudis pels nostres acadèmics. Sense un canvi a fons que trenqui amb una concepció jeràrquica de les condicions humanes, tot avenç continuarà essent fràgil i precari.

Al llarg de molts anys, el feminisme de la segona meitat del segle XX va reclamar la propietat plena del propi cos, arrabassada als individus que afirmaven actuar en nom de presumptes divinitats. S'entenia que això implicava el dret a l'avortament lliure i gratuït. Han passat els anys i la realitat va més enllà d'una llei encara restrictiva, i on cada vegada més ultraconservadors del genuí estil nord-americà es van desinhibint en la seva croada contra el dret a decidir de les dones. Avui, en canvi, la propietat plena del cos implica gaudir del dret a una maternitat, avui condicionada per un sistema laboral salvatge, on l'embaràs esdevé una causa d'acomiadament, un factor per romandre en la desocupació, una hipoteca en la promoció professional. El dret al propi cos implica el dret a l'avortament, ... i el dret a la maternitat! Ningú no diu que molts empresaris obliguen les dones a avortar. No al terrorisme patronal!

Finalment, volem fer un recordatori per a les dones de Gaza. I les volem recordar perquè pateixen una doble discriminació: la discriminació d'una societat patriarcal i dominada per una religió que les sotmet i la discriminació exercida per l'estat d'Israel que amb l'ocupació i la política d'apartheid les humilia i les assassina diàriament. Volem fer un recordatori per aquestes dones perquè malgrat la situació que viuen ens aporten cada dia una lliçó de lluita i de dignitat, d'esperança i de resistència.

Avui, ara i aquí continua vigent aquell poema de Maria Mercè Marçal

*"A l'atzar agraeixo tres dons: haver nascut dona,
de classe baixa i nació oprimida.
I el tèrbol atzur de ser tres voltes rebel. "*

Que la crisi la paguin els rics
Per les 30 hores
Dret a l'avortament!
Dret a la maternitat!
No al terrorisme patronal
No al terrorisme religiós
Ni bisbes, ni mul·lahs, sinó dones en llibertat!
Per una societat amb llibertat, igualtat i solidaritat

Girona, 7 de març de 2009

